

השולחן העגול הבינמגזרי במשרד החינוך | כינוס מסכם תשע"ה

כינוס הסיום של השולחן העגול הבינמגזרי במשרד החינוך לשנת תשע"ה התקיים ביום ג', ל' תשרי תשע"ו, 13.10.15. הכינוס התקיים באולם מועצת עיריית ירושלים במעמד מנכ"לית משרד החינוך, הגב' מיכל כהן, בהשתתפות כ-30 חברי שולחן וכ-40 עמיתי שולחן מהמגזר הציבורי, העסקי והשלישי.

מטרתו המרכזית של השולחן לשנת תשע"ה הייתה גיבוש מנגנוני תיאום ושותפות בראיה אסטרטגית בין משרד החינוך לבין החברה האזרחית והקהילה העסקית. בכינוס הוצגו המלצות מרכזיות אשר גובשו על ידי שני צוותי תכנון מטעם השולחן: מנגנוני תיאום בזמן שגרה ומנגנוני תיאום בזמן חירום. בנוסף, הוצג הנושא הבא בו יעסוק השולחן בתשע"ו.

המליאה נפתחה בהתנסות שביקשה לדמות את ההזדמנויות שיווצרו במרחב שותפויות בין-מגזרי (ראה תמונה מספר 1). ההתנסות הדגימה עקרונות מרכזיים לקידום שיתופי פעולה, וביניהם: שיחות כלליות המאפשרות להרחיב את טווח ההזדמנות לשיתוף פעולה, הגדרה מדויקת של הצורך או המטרה המשותפת, יצירת הכרויות המרחיבות את ההזדמנויות להכרות עם שותף חדש.

הגב' מיכל עוז-ארי, הממונה על ניהול תכניות ושותפויות, ציינה כי בעקבות המלצות צוותי התכנון יוקם מרחב וירטואלי שיאפשר במה לאיתור שותפויות ולקיום שיח. עוז ארי הודתה למשתתפים שהגיעו למליאה לאור המצב הביטחוני.

1

הגב' נאג'וואה פרכת, מנהלת בי"ס אחמד סמח במזרח ירושלים, סיפרה על ההתמודדות המורכבת בימים אלה עם בני הנוער בבתי הספר במזרח ירושלים, וסיפרה על התוצאות החיוביות של שיתופי פעולה ומפגשים שנערכו במהלך השנה על ההתמודדות עם המצב המתוח. לתפיסתה, אנשי חינוך צריכים להוכיח מנהיגות בעיקר במצב קשה שכזה. בנוסף צריכה להיות אמירה חד משמעית במשרד החינוך לקיום תכניות בנושא סובלנות ושותפות.

הגב' מיכל כהן, מנכ"לית משרד החינוך, ברכה את חברי ועמיתי השולחן וציינה כי המוטיבציה להמשיך ולקיים את מפגשים בימים מורכבים ביטחונית מקבל משנה תוקף בימים אלו.

כהן ציינה כי בהמשך לטיפול השולחן העגול בנושא התכניות החיצוניות במערכת החינוך, שהיה הנושא הראשון לשמו השולחן כונס, השנה תכנית שלא תופיע במאגר האינטרנטי לא תכנס לבתי הספר וקראה לחברי ועמיתי השולחן ללוות את הטמעת התהליך כמי שהיו שותפים אליו.

לדבריה, התהליך הנוכחי, העוסק במנגנוני תיאום, מבקש לייצר משילות משתפת של משרד החינוך, תוך חיבור בין תהליכי התכנון האסטרטגי לפיו פועל המשרד לבין עבודה באמצעות מנגנוני שותפות בין-מגזריים המשתלבים בעשייה, לאורך ציר התכנון השנתי.

עוד הוסיפה כי ישנה ציפייה לראות את היישום של התכניות כחלק מהמשילות המשתפת הממשלתית לאורך זמן וללא תלות בדמות כזו או אחרת.

לסיכום ציינה כי היא מייחלת לנהל שיח של שגרה ולא של חירום. בימים האלה נדרשת מנהיגות של כולנו להרגיע את השטח ולהכיל את הכאב.

ד"ר מיכל טביבאן מזרחי, מנהלת אגף בכיר אסטרטגיה ותכנון במשרד החינוך, ראש צוות מנגנון שגרה וד"ר טלי יריב משעל, מנכ"לית קרן ברכה, הציגו את המלצות צוות תכנון למנגנוני תאום בשגרה ([להרחבה](#) [בטיוטת המסמך המסכם של השולחן העגול לתשע"ה לחצו כאן](#)).

לדבריהן, מטרת הצוות הייתה לייצר מנגנונים המאפשרים עבודה שוטפת בין המגזרים השונים, ולא שיח "אד הוק". מפת מנגנוני השותפות הבין מגזרית היא תוצר של הבנה עמוקה של הצרכים המשותפים וכי השלם גדול מסכום חלקיו.

מפת השותפויות שגיבש הצוות ([להרחבה לחצו כאן](#)), מתארת את ציר התכנון שמורכב מ"ארבע עונות" מרכזיות: הערכת מצב, תכנון על, תכנון מפורט ומשוב ולמידה. הוחלט שהשולחן העגול המרכזי ייפגש כל שנה בסביבות חודש דצמבר, תוצג בו התכנית האסטרטגית של המשרד, ובהחלטה משותפת יוגדרו נושא אחד או שניים להמשך עבודה בפורומים נושאים, בהם ייקחו חלק בעלי עניין רלוונטיים לעיסוק בנושא שיבחר.

מיכל עוז ארי, הציגה את מדריך השותפויות שפותח ע"י חברי הצוות ומסייע לגורמים מכלל המגזרים לבחור איזו שותפות נכונה לצרכיהם, בהתאם לציר השותפויות ([להרחבה לחצו כאן](#)).

2

מר שאלתיאל רם, מנהל תחום חירום במשרד החינוך ונמרוד אקרמן, מנכ"ל עמותת ידיד לחינוך, הציגו את המלצות הצוות: גיבוש מנגנוני תיאום ושותפות בראיה אסטרטגית בזמן חירום, בין משרד החינוך לבין החברה האזרחית והקהילה העסקית. בראשו הצוות עמד אריה מור, סמנכ"ל ומנהל אגף בכיר חירום, בטחון ובטיחות במשרד החינוך ([להרחבה בטיוטת המסמך המסכם של השולחן העגול לתשע"ה לחצו כאן](#)).

לדבריהם, הצוות בקש להציע מנגנון לתכלול עבודת ארגוני החינוך ומשרד החינוך בחירום, כאשר השחקן המרכזי הוא הרשות המקומית.

הצוות הציע ארבעה מנגנונים מרכזיים:

- הקמת מאגר וירטואלי ארצי לניהול צרכים ומשאבים
- הקמת מאגר מתנדבים ארצי וירטואלי
- נציגי מגזר שלישי ישבו במכלולים של המשרד בעת חירום כ"קציני קישור" למגזר השלישי
- במחוזות וברשויות ימונו גורמים האחראים על הקשר הבין-מגזרי בחירום

מר אריאל לוי, סמנכ"ל בכיר ומנהל המנהל הפדגוגי, הודה לצוותי התכנון. מדובר בקפיצת מדרגה משותפויות אד-הוק לשילובן במנגנונים סדורים. ברך על עבודת צוותי התכנון המבקשת לקצר תהליכים בירוקרטיים, ללא פגיעה במנהל תקין.

לדבריו, ניהול החירום הינו ניהול מורכב וככל שנגדיר במדויק את הפעולות והצרכים, לצד רשימות מעודכנות בזמן אמת, נייעל את ההתמודדות. ישנה חשיבות לאיסוף מידע באמצעים טכנולוגיים, הקשבה לשטח ועבודה

עם נתונים שנאספו על ידי המגזרים האחרים, ברמות שונות של ציר השותפויות. עוד קרא לעבודה דו-כיוונית, כאשר המגזרים האחרים יכוונו עשייתם לאור למידת תכנית העבודה וכיווני הפעולה של המשרד.

בדיון שהתקיים לאחר מכן במליאה, עלו הדברים הבאים:

- ראוי להמשיך לעבוד על סוגיית יחסי האמון בין המגזרים, באמצעות כלים כמו שולחן עגול.
- יש לעבודת מגזרים שלא לקחו מספיק חלק בשיח: מגזר עסקי, מגזר חרדי.
- הוצע להתייחס גם לציר יישום בתוצרים ולעדכן במשוב על הטמעת הנושא הקודם של השולחן, תכניות חיצוניות.
- הודגש כי יש חשיבות לעבודה שוטפת ברשויות ולא נקודתית בעתות חירום, כדוגמא למצב הביטחוני שהיה בדרום בזמן קיץ 2014.
- צוין כי יש קיימת בעיה במוסר התשלומים בתכניות הפועלות במשרד החינוך, ובחידוש חוזים באופן רציף.
- הובהר כי ניתן לייצר שולחנות עגולים ברמת המחוז והאגף, חשוב שיהיו תחת עקרונות העבודה שנקבעו בשולחן העגול המרכזי.
- נטען כי מספר המטפלים בחירום מצומצם ולכן באחריות אנשי מערכת החינוך והצוותים החינוכיים לשמש מעגל תמיכה לילדים. ישנה חשיבות לתמוך בצוותים אלו ולסייע במניעת טראומה.

3

בהמשך, הוצג הנושא בו יעסוק השולחן העגול בשנת העבודה הבאה, תשע"ו. **ד"ר מיכל טביבאן** הציגה את הנושא בו יעסוק השולחן בתשע"ו- **'שוויון הזדמנויות בחינוך'**. התהליך יפתח בלמידה משותפת של שלושת המגזרים, מתוך ההבנה כי הצטבר הרבה ניסיון בשטח ובמשרד, אך לא התקיימה עצירה לחשיבה משותפת על מה עבד נכון ומה הטעויות שנעשו בדרך. המטרה היא לייצר ארגז כלים בין-מגזרי להתמודדות עם שוויון הזדמנויות בחינוך. מדובר ביעד שבעשר השנים האחרונות הוצב בכל התכניות האסטרטגיות של משרד החינוך. מתוך תהליך הלימוד המשותף נצא בהתאמה לפעילות משותפת בין-מגזרית. **מיכל עוז ארי** בקשה להודות למובילי ומשתתפי הצוותים. בתקווה לימים שקטים.

תמונה מספר 1